Карабанов Є.О. к.фіз.вих., ст. викл.
Непша О.В. асистент
Суханова Г.П. старший викладач
Ушаков В.С. старший викладач

Мелітопольський державний педагогічний університет ім. Б. Хмельницького

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СИСТЕМІ «ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА-СПОРТ»

Анотація. *В статті порушене питання використання викладачами-тренерами вищих навчальних закладів сучасних інформаційних технологій у своїй педагогічній діяльності.*

Ключові слова: *фізична культура, спорт, інформаційні технології, викладач-тренер, навчально-тренувальний процес, мультимедійні системи.*

Вступ. *Постановка проблеми.* Для вільної орієнтації в інформаційних потоках сучасний спеціаліст будь-якої профілю повинен вміти отримувати, обробляти та використовувати інформацію за допомогою комп'ютерів, телекомунікацій та інших засобів інформаційних технологій. Реалізація цієї потреби неможлива без включення інформаційної компоненти в систему підготовки та перепідготовки сучасного спеціаліста. Це в повній мірі відноситься і до спеціалістів з фізичної культури та спорту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Як відзначають Є.О. Карабанов, О.В. Котова, Л.А. Сущенко, збільшення якості саме фізкультурної освіти вимагає створення, на основі використання сучасних інформаційних технологій інших, більш нових засобів навчання. Навіть, незважаючи на те, що останнім часом значно підвищується інтерес до використання і розробки комп'ютерних програм в навчально-тренувальних процесах, нагальні питання такі як, їх розробка і впровадження, донині залишаються досить проблематичними. Це пов'язано зі станом розвитку інформаційних технологій, так само в області фізичної культури, у відповідності до потреб часу і науково-технічного прогресу. Незважаючи на певні труднощі, які пов'язані з матеріально-технічними, науково-методичними та іншими аспектами розробки і впровадження сучасних інформаційних технологій в області фізичної культури і спорту, вони викликають певний інтерес у фахівців [1,2,3].

Зв'язок з науковими темами та напрямками. Дослідження проводились в рамках наукової теми кафедри теорії і методики фізичного виховання і спортивних дисциплін Мелітопольського державного педагогічного університету ім. Б. Хмельницького «Основні напрями

формування здорового способу життя студентів засобами фізичної культури, спорту та фізичної реабілітації».

Мета та завдання дослідження. *Метою даної роботи* є використання інформаційних технологій в сфері фізичної культури і спорту.

Основним завданням дослідження є визначення готовності викладачів-тренерів вищих навчальних закладів до використання інформаційних технологій у своїй педагогічній діяльності.

Матеріал та методи. Питання оволодіння сучасними інформаційними і комунікаційними технологіями та їх використання стають одним з основних компонентів професійної підготовки будь-якого фахівця, в тому числі і фахівця в галузі фізичної культури і спорту. Не всім викладачам і тренерам, однаково легко пристосуватися до сучасних інформаційних технологій. Нами було проведено опитування тренерів-викладачів кафедри фізичного виховання і спорту Таврійського державного агротехнологічного університету і кафедри теорії і методики фізичного виховання та спортивних дисциплін Мелітопольського державного педагогічного університету ім. Б. Хмельницького.

Результати та їх обговорення. В анкетуванні взяло участь 26 осіб. На питання «Чи легко ви пристосовуєтесь до нововведень в сучасних інформаційних технологіях у своїй педагогічній діяльності?» 10% опитуваних відповіли, що важко пристосовуються до нововведень. 30% відповіли, що це не становить їм особливих зусиль. Для 60% респондентів опитування відзначили про необхідність незначного старання і вони легко упораються із застосуванням нових інформаційних технологій. Результати опитування наведені на рис. 1.

Рис. 1. Результати опитування викладачів-тренерів.

Однією з найбільш широко використовуваних інформаційних технологій як на етапі підготовки фахівців в галузі фізичної культури і спорту, так і в подальшій їх діяльності є технологія роботи з текстовою інформацією. Знання та навички у використанні цієї технології необхідні при написанні рефератів, статей, обробки статистичних даних, при оформленні звітів, наукових праць і т.ін. Оскільки сьогодні існує багато джерел і способів отримання інформації, то для роботи з текстовою інформацією представляють інтерес технології сканування і розпізнавання, автоматизованого машинного перекладу текстових документів. Актуальною є також технологія динамічних презентацій, яка необхідна фахівцям в галузі фізичної культури і спорту, які ведуть активну діяльність, пов'язану з виступами на семінарах, з доповідями на конференціях, а також для тренерів і педагогів, що займаються навчально-тренувальним процесом.

Серед фахівців в галузі фізичної культури і спорту широкою популярністю користується технологія обробки електронних таблиць і даних, представлених в табличному вигляді. Ця технологія дозволяє виконувати аналіз накопиченого статистичного матеріалу із найрізноманітніших напрямів діяльності. Обстежити фізичний стан до і після фізичних навантажень, обробляти цей статистичний матеріал, робити розрахунки різноманітних показників і статистичних характеристик, виконувати наочне уявлення даних в графічному вигляді і т. ін. Популярність цієї технології серед фахівців в галузі фізичної культури і спорту ставлять її на перше місце за значимістю в процесі підготовки фахівців [2,с.297-299].

Темпи змін і їх спрямування на нинішньому етапі визначаються вже не обчислювальною технікою, можливостями телекомунікацій і різними програмними засобами, а людьми, їх запитами і готовністю до змін. Процес інформатизації освіти передбачає використання можливостей сучасних інформаційних технологій, методів і засобів інформатики для реалізації ідей розвиваючого навчання, інтенсифікації всіх рівнів навчально-виховного процесу, а також підвищення його ефективності та якості в підготовці підростаючого покоління. Необхідність переходу від звичних засобів до використання сучасних інформаційних технологій, що дозволяють значно ефективніше здійснювати функції інформації, зараз явно виражена. Успішне функціонування певних технологій не може не враховувати напрацьовану практику, теорії та методики фізичної культури і спорту. У зв'язку з цим, простежується тісний взаємозв'язок між інформаційно-комунікативними технологіями фізичної культури і спорту та іншими науками [3,с.104-111].

Певний інтерес представляють структура та функціональні можливості мультимедійних контролюючих і навчальних програм. Контроль знань і умінь є важливою ланкою навчального процесу, а саме за його результатами можна зробити висновок про ефективність навчання. Викладач, на основі даних контролю отримує інформацію про результати своєї роботи і при необхідності може внести в неї корективи. Для спортсменів, студентів, учнів,

в загальному, тих, кого навчають, такі дані служать оцінкою його роботи [1,с.110].

Однією з проблем впровадження сучасних інформаційних технологій в фізичну культуру і спорт є те, що багато вишів не мають достатню кількість технічного обладнання. Не всім тренерам-викладачам технології полегшують життя і допомагають аналізувати успіхи або навпаки невдачі своїх підопічних, найчастіше їм важко пристосовуватися до використання сучасних технологій.

Висновки. В ході роботи ми підняли проблему використання інформаційних технологій у фізичній культурі і спорті. Звичайно, за останні роки інформатизація сучасного суспільства знаходить з кожним днем все більші масштаби. Найважливіше, що на сьогоднішній день завдяки використанню найсучасніших інформаційних технологій, підготовка кваліфікованих фахівців і професійних спортсменів не викликає ускладнень.

Для того щоб вільно працювати з інформацією, сучасний фахівець будь-якого профілю повинен вміти отримувати, обробляти і використовувати інформацію за допомогою інформаційних технологій.

Перспективи подальших досліджень полягають у вивченні проблем використання інформаційних технологій у навчально-виховному процесі студентів спеціальної медичної групи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Карабанов Є.О., Непша О.В. (2018). Інформаційно-комунікаційні технології в підготовці майбутніх фахівців у сфері фізичної культури і спорту / *Збірник статей, тез і доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції «Філософія здоров'я – здоровий спосіб життя – здорова нація». – Херсон: ДВНЗ «ХДАУ». 2018. С. 110-113.*

2. Котова О.В., Сем'янов О.В.(2017). Професійна підготовка фахівців з фізичної культури із використанням інформаційних технологій. *Наука ІІІ тисячоліття: пошуки, проблеми, перспективи розвитку: матеріали І Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції.- Бердянськ: БДПУ, 2018. С. 297-299.*

3. Сущенко А.В. (2012). Інформаційно-комунікаційні технології і засоби навчання в професійній підготовці майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту. *Вісник Запорізького національного університету*: *Фізичне виховання* та *спорт*: *збірник наукових праць № 1(7). Запоріжжя: ЗНУ, 2018. С. 104-111.*